מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר סמלים נפוצים במפה ואת תפקיד המקרא
- לדעת לזהות את ארבעת כיווני הרוח
- להבין איך קוראים מפה בצורה נכונה וסדורה

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א׳ – שאלות בחירה

1. ב – צלב אדום
2. א – בצד ימין
3. ג – כדי שהמפה תהיה ברורה ופשוטה
4. ב – להסתכל במקרא
5. ג – דרום
6. ג – מזרח

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. לא נכון – במפה הכל קטן יותר מהמציאות
2. נכון – זה בדיוק תפקיד המקרא
3. נכון – זו הדרך המקובלת לצייר מפות
4. לא נכון – יש ארבעה כיווני רוח: צפון, דרום, מזרח, מערב
5. נכון – הכיוון ההפוך לדרום הוא צפון

חלק ג׳ – השלימו את המילה החסרה

1. מייצגים
2. מקרא
3. רוח
4. דרום
5. מזרח

חלק ד׳ – התאימו סמל לפריט שהוא מייצג

1 – ה (מרפאה או בית חולים)
2 – ג (יער או גינה)
3 – א (נהר או ים)
4 – ב (בית ספר)
5 – ד (כביש)

חלק ה׳ – סדרו את השלבים הנכונים לקריאת מפה

1. לקבל את המפה ולהסתכל עליה בכלליות
2. לבדוק במקרא מה כל סמל אומר
3. לאתר את כיווני הרוח במפה
4. לחפש את המקום שמעניין אותנו
5. לתכנן את הדרך בעזרת הסמלים והכיוונים

חלק ו׳ – שאלות פתוחות

1. אפשר לקבל ניקוד על כך שהתשובה מסבירה שאי אפשר לצייר מקום גדול בגודל אמיתי על דף, ולכן מקטינים הכל באותה מידה כדי שהמפה תהיה שימושית ונוחה לנשיאה
2. תשובה טובה תכלול שימוש נכון בלפחות שני כיווני רוח (למשל צפונה ואז מזרחה) ותיאור הגיוני של הדרך
3. תשובה טובה תסביר שבלי המקרא לא נבין מה כל סמל אומר, ועלולים לטעות בהבנת המפה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- המקרא מסביר מה כל סמל במפה אומר
- מערב נמצא משמאל כאשר צפון למעלה
- כדי שהמפה תהיה נוחה לשימוש ואפשר יהיה לראות בה מקום שלם

טיפים להפעלה:

- אפשר להביא מפה אמיתית או מפת כיתה פשוטה ולתרגל זיהוי סמלים וכיוונים יחד
- כדאי לתרגל כיווני רוח בעזרת תנועה בגוף בכיתה - להצביע צפונה, דרומה וכו׳
- אפשר לחלק לקבוצות ולבקש מכל קבוצה ליצור מקרא קטן משלה לכמה סמלים

דף תרגול: קוראים מפה – סמלים, מקרא וכיוונים

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

מפה זה ציור של מקום מלמעלה. יש בה סמלים קטנים. המקרא מסביר מה כל סמל. כיווני הרוח עוזרים לדעת לאן ללכת: צפון, דרום, מזרח, מערב.

📖 מילון קטן:

מפה	ציור של מקום מלמעלה
סמל	ציור קטן שמייצג משהו אמיתי במפה
מקרא	רשימה שמסבירה מה כל סמל במפה אומר
כיווני רוח	צפון, דרום, מזרח, מערב
צפון	כיוון שבמפה רגיל להיות למעלה
דרום	כיוון הפוך מצפון, רגיל להיות למטה
מזרח	כיוון שם השמש זורחת
מערב	כיוון שם השמש שוקעת

1 חלק א׳ – שאלות בחירה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזה ציור קטן מסמן מרפאה?

א) עץ ירוק ב) צלב אדום ג) גל כחול ד) שמש צהובה

2. צפון למעלה - מזרח איפה?

א) בצד ימין ב) בצד שמאל ג) למטה ד) באמצע

3. למה יש סמלים קטנים במפה?

א) כדי שהמפה תהיה עמוסה בציורים ב) כי אסור לכתוב מילים במפה

ג) כדי שהמפה תהיה ברורה ופשוטה ד) כדי שהמפה תהיה צבעונית

4. מה עושים ראשון עם מפה חדשה?

א) לקפל אותה ב) להסתכל במקרא ג) לזרוק אותה ד) לצייר עליה

5. ליה חוזרת באותה דרך - לאיזה כיוון?

א) צפון ב) מזרח ג) דרום ד) מערב

6. מה הפוך ממערב?

א) צפון ב) דרום ג) מזרח ד) אין כיוון הפוך

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	במפה הכל מצויר בגודל האמיתי שלו, בלי שינוי	☐	☐
2	המקרא מסביר מה כל סמל במפה אומר	☐	☐
3	בדרך כלל במפה הצפון מצויר למעלה	☐	☐
4	יש רק שני כיווני רוח במפה	☐	☐
5	אם הולכים דרומה ואז חוזרים באותה דרך, חוזרים צפונה	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. המפה היא ציור של מקום מלמעלה, עם סמלים ש _____ דברים אמיתיים

2. ה _____ מסביר לנו מה כל סמל במפה אומר

3. כיווני ה _____ עוזרים לנו לדעת לאן ללכת

4. הכיוון ההפוך לצפון נקרא _____

5. השמש זורחת ב _____ ושוקעת במערב

4 חלק ד' – התאימו סמל לפריט שהוא מייצג

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. צלב אדום	___	**א.** נהר או ים
2. עץ ירוק	___	**ב.** בית ספר
3. גל כחול	___	**ג.** יער או גינה
4. ריבוע עם דגל	___	**ד.** כביש
5. קו שחור ישר	___	**ה.** מרפאה או בית חולים

5 חלק ה' – סדרו את השלבים הנכונים לקריאת מפה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	לאתר את כיווני הרוח במפה
☐	לתכנן את הדרך בעזרת הסמלים והכיוונים
☐	לקבל את המפה ולהסתכל עליה בכלליות
☐	לבדוק במקרא מה כל סמל אומר
☐	לחפש את המקום שמעניין אותנו

6 חלק ו' – שאלות פתוחות

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. למה במפה הכל מצויר קטן יותר מאשר במציאות?

2. הסבירו איך אפשר להגיע בעזרת כיווני רוח מהכיתה שלכם לשער בית הספר

3. למה חשוב להסתכל במקרא לפני שקוראים מפה?

כרטיס יציאה

מה תפקיד המקרא במפה?

אם צפון למעלה, איזה כיוון נמצא משמאל?

למה הכל קטן יותר במפה מאשר במציאות?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀